

MAGDALENEHJEMMET

I FEMOGTYVE AAR

VED PROVST P. E. BLUME

KØBENHAVN
BETHESDAS
BOGHANDEL

De fotografiske Gengivelser,
hvorefter Billederne ere tagne,
ere udforte af *Th. Buchhave*.

15336

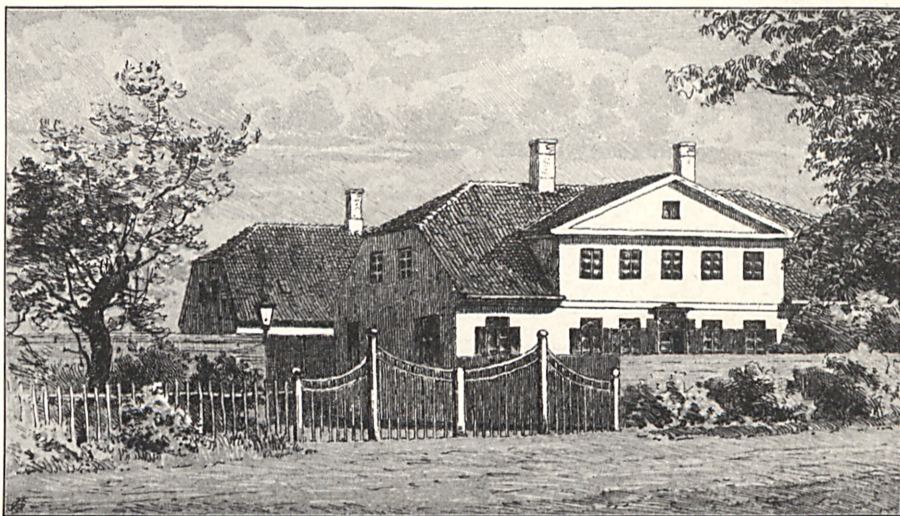
Vor Frelser Jesus Kristus har sagt, at han er kommen til Verden for at søge og frelse det fortabte. Han har ogsaa sagt, at han er ikke kommen for at kalde Retfærdige, men Syndere til Omvendelse. Og der bliver Glæde i Himlen over een Synder, som omvender sig. Denne gruelige Synd, som er „Folkets Fordærvelse“, som skiller Mennesket fra Gud, som giver Hjertet Ufred, og hvis Sold er Døden, — den har mangfoldige Skikkelser, og hvert Menneske kan finde den under mange Skikkelser i sin egen Barm. En af dens Skikkelser hedder Utugt, og utallige Sjæle har erfaret Sandheden af Ordet (Ordspr. 7, 27): „Hendes Hus er Veje til Dødsriget, de gaa ned til Dødens Kamre“. Navnlig for Kvinder, som have ladet sig fange i Utugtens Snarer, er der særlige Vanskeligheder, der hindre dem i at finde Vejen tilbage til Gud. Større Vanskeligheder for Kvinder end for Mænd. Thi det er en af Verdens store Uretfærdigheder, at den i Utugt faldne Mand kan bære sit Hoved højt og færdes i det, som Verden kalder godt Selskab, medens den faldne Kvinde er udskudt af det gode Selskab og ofte bundet af saadanne Baand, som det er hende umuligt ved egen Kraft at løse. Denne, de i Utugt faldne Kvinders, Elendighed har fremkaldt Magdalenhjemmet, som i dette Efteraar takker Gud for 25 Aars Naade og Velsignelse. Om disse 25 Aars Arbejde skulle de følgende Linier indeholde en kort Beretning.

Den første Tanke om et Hjem til Oprejsning og Frelse for saadanne faldne Kvinder blev af Herren lagt ind i Pastor Rudolf Frimodts Hjerte. Denne velsignede Præst paa Nørrebro (1861—79), hvis

Hjerte brændte af Kærlighed til Syndere, havde erfaret, at det gik ikke an, som tidligere var forsøgt, at anbringe dybt faldne Kvinder i private Familier, hvor de ikke kunde værnes for de stadige Fristelser til Synden. Han begyndte da at bede Gud om at kalde en Kvinde, der kunde blive en Moder for saadanne ulykkelige Søstre, og han bad derom i tolv Aar. Ganske uafhængigt heraf blev Frøken Thora Esche, født den 29. Maj 1850, lige fyldt 16 Aar, kaldet af Gud til dette Arbejde, og da Tiden efter Guds Tanke kom, førte Herren hende til Frimodt. Hun blev da sendt til Kristiania, hvor der var en Stiftelse til Redning for saadanne faldne Kvinder, og opholdt sig der i 5 Uger; men denne Stiftelse syntes ikke at være indrettet paa rette Maade. Derefter rejste hun til Holland, hvor en udmærket Præst, Heldring, havde grundlagt en Magdalenestiftelse, som havde faaet Navnet Steenbæk; hun var der i 14 Dage og saa, hvorledes en saadan „Stiftelse“ skulde styres; men det var intet „Hjem“, som det stod for hendes Hjertes Ønske. Imidlertid lagde Frimodt ikke Hænderne i Skødet. En Opfordring blev udsendt til Menigheden, og det første offentlige Møde for Sagen blev holdt i Trinitatis Kirke 24. Oktober 1876, hvor Ordet blev ført af Præsterne Vilh. Beck og Stein. Sagen blev skarpt kritiseret i Dagens forskellige Blade og mødte ikke liden Modstand, mest fordi der blev bedt om Penge i Jesu Navn. Men ogsaa dette bidrog til at vække Interessen for Sagen, og der indkom saa mange Penge, at der blev købt et Hus med Have paa lille Jagtvej Nr. 203. Den 15. Novbr. 1877 blev dette Hjem indviet af Pastor Frimodt med en lille Fest, og Arbejdet begyndte med 2 Piger, som havde meldt sig Dagen i Forvejen.

I Løbet af 14 Dage kom elleve Piger, og en Maaned efter Indvielsen var der femten, saa at Hjemmet var helt fuldt. Med tre Hovedprincipper grundlagdes dette Magdalenehjem, og disse ere ufravigeligt og uden mindste Vaklen fastholdt i de forløbne 25 Aar. Først: Hjemmet er grundlagt paa Klippen Kristus, og Arbejdet gjort i hans Navn; hans Korsfane har vajet over Huset, og Støtten og Hjælpen er søgt hos hans Menighed, skønt ogsaa Gaver fra udenforstaaende ere blevne modtagne med Tak. Dernæst: det har været ikke en Stiftelse eller en Kaserne, som lignende Anstalter i flere andre Lande, men et „Hjem“ med en stadig Bestræbelse efter, at dets Beboere skulle føle Tilværelsen hyggelig og hjertelig som i et godt Hjem, hvortil som en væsentlig Faktor har hørt, at hver Pige har

sit eget Værelse. Endelig: Frivillighedens System har været gennemført; Hjemmet modtager ingen Pige, som ikke kommer aldeles frivilligt. En lille Laage med en indvendig Slaa skiller Hjemmet fra den Verden, som er udenfor; Ingen kan komme ind i Hjemmet uden at ringe paa en Klokke, men enhver af Hjemmets Beboere kan skyde Slaaen fra og gaa sin Vej naarsomhelst. Dog har det, for at umuliggøre en al Orden og Disciplin ødelæggende Tøjlesløshed, været nødvendigt at fastholde den Bestemmelse, at den Pige, som gaar sin Vej uden Tilladelse, kommer aldrig mere igen. Den ordnede Opsigelses-

Magdalenehjemmet paa Jagtvejen.

tid er 24 Timer. Aldersgrænserne blev bestemt til 14 og 25 Aar, og Hjemmet stod, for saa vidt som der var Plads, aabent for hele Landet. Tanken var fra Begyndelsen af kun at modtage dem, som havde solgt sig selv for Penge. Men allerede det første Aar modtoges ogsaa saadanne, som ikke vare komne saa langt ud i Synden, om de end havde levet et løsagtigt Liv. Og fra Aaret 1894 har Hjemmet ogsaa aarligt antaget sig enkelte unge Piger, som endnu ikke vare faldne i Utugtens aabenbare Gerning, men som levede under saa ulykkelige Forhold, at dersom ikke en hjælpende Haand blev udrakt imod dem, maatte de uundgaeligt falde. Og da Hjemmet ingen Pige modtager, som ikke kommer aldeles frivilligt, saa har de, der interessere sig for

forvildede og faldne unge Piger, og som paa en eller anden Maade komme i Berøring med saadanne, den Opgave at paavirke dem i Kærlighed for at fremkalde hos dem en lille Lyst og Villie til at søge Optagelse paa Hjemmet, men vogte sig for enhver Tvang. For at hjælpe saadanne og give dem Kendskab til Hjemmet og Mod til at gaa derhen, har Forstanderinden fra Aaret 1881 en Gang om Ugen besøgt Kommunehospitalets fjerde Afdeling, og dels ved Læsning, dels ved Samtale forsøgt at komme i kærlig Forbindelse med de dér lig-

Kvindemissionshjemmet i Møllegade 2, 1. Sal

gende Kvinder, og i dette Arbejde er hun bleven bistaaet af forskellige troende Kvinder. Men fra 1891 antoges en fast Medhjælperinde til denne Gerning og lejedes en lille Lejlighed i København, hvorfra Arbejdet i de mellemliggende Aar er udført med mere eller mindre Kraft. Denne Kvindemission drives for Tiden paa Fødselsstiftelsens Plejestiftelse, paa Kommunehospitalets og Amtssygehusets fjerde Afdelinger; og de af Politiet anholdte Piger besøges i Fængslerne paa Kristianshavn, Nytorv, nordre Birks Arresthus og paa Tvangshuset. Ligeledes bringes Traktater ind i de offentlige Utugtshuse (Bordel-

lerne). Dog har Arbejdet i Tvangshuset og de offentlige Huse paa Grund af manglende Arbejdskraft for en Tid maattet indstilles.

Vi vende tilbage til Begyndelsen i Aaret 1877. Arbejdet paa Hjemmet var i den første Tid meget svært af flere Grunde. Dels paa Grund af manglende Erfaring, hvoraf fulgte uundgaaelige Fejlgreb, dels paa Grund af manglende Støtte fra den levende Menighed, som endnu stod fremmed for denne Sag; og endelig, fordi de Medhjælperinder, som kom for at tage Del i dette frelsende Arbejde, enten ikke selv vare troende Mennesker eller af anden Grund ikke egnede sig til Arbejdet. Endnu kan nævnes det hos de fleste faldne Kvinder mærkelige Hovmod, Selvophøjelse og Ulyst til at bestille noget.

Men vor Guds gode Haand (Esra 8, 18) var over den unge Forstanderinde, saaledes at Erfaring indhøstedes gennem Fejlgrebene, og ved Eksemplets Magt fik Pigerne Lyst til at bestille noget, og mange af dem fik Syn paa Arbejdets Velsignelse.

Efter det første Aars Forløb var der kommet Fasthed ind i det daglige Arbejde, og skønt Tugt efter Guds Ords Anvisning ikke kunde undgaas i Opdragelsen af disse egenraadige og fordærvede Piger, saa følte dog mangan Pige alt fra Hjemmets første Arbejdsaar, at hun her havde faaet et Hjem i dette Ords bedste Betydning.

Da Julen blev holdt 1879, og Dørene aabnede sig til den Stue, hvor Juletræet stod i al sin Pragt, da lagde en af Pigerne, overvældet af sine Følelser, sit Hoved ned paa Bordet og græd. Mange Aar senere, Sommeren 1901, kom samme Pige tilligemed 2 af de Piger, som hun havde været sammen med paa Magdalenehjemmet i 1879, ud i Besøg paa Hjemmet som saa ofte tidligere, og her mødte de en 4de Pige, Barn af Hjemmet fra samme Aar, der alt i mange Aar havde været gift med en troende Mand paa Landet. Glæden over Gensynet og Glæden over Hjemmet med alt, hvad disse Piger her havde lært at elske, var stor.

Fra 15 Piger var der, ved at tage hvert lille ubenyttet Rum i Brug, allerede i 1881 skaffet Plads til 20, og 14de November samme Aar gav Gud Magdalenehjemmet i Frk. Grundtvig den første Medhjælperinde, der tog Arbejdet op som sin Livsgerning.

Magdalenehjemmet havde fra Begyndelsen af en Bestyrelse, hvis Sammensætning har været noget forskellig i Aarenes Løb. Den første Bestyrelse bestod af et Udvalg af den indre Missions Bestyrelse i København, nemlig: Frk. Esche, Pastor Frimodt (Formand), Vinhandler Petersen (Kasserer), Kunstmaler Restorff og Pastor Stein, senere død som Biskop i

Fyen. Senere fratraadte Restorff, og i hans Sted indtraadte Generalkonsul Joh. Hansen i Bestyrelsen. Ved Frimodts Død Marts 1879 indtog Pastor Stein hans Plads som Formand. Frimodts Død var et haardt Slag for Magdalenehjemmet, da Interessen for Sagen i Menigheden tildels var knyttet til hans Person. Stemningen hos en Mængde troende Mennesker var nærmest Foragt for de faldne Piger og Mistro til Opgavens Løsning. Fra Julen 1880 til Foraaret 1881 modtog Magdalenehjemmet ikke en eneste Gave, og i dette halve Aar levede Hjemmet i pekuniær Henseende af Laan hos sin trofaste Kasserer, Vinhandler Petersen, som til sin Død var Hjemmets udholdende Ven og Støtte.

Ved her at omtale de første Aars Bestyrelse bør det i denne Sammenhæng nævnes, at efter Frimodts Død og indtil de nye Bygninger paa Skovtofte blev taget i Brug, har Generalkonsul Joh. Hansen og hans Hustru med stor Kærlighed og Interesse omfattet Arbejdet og paa mange Maader hjulpet og støttet Forstanderinden. I en længere Aarrække kom de saaledes hyppigt paa Hjemmet og underviste Pigerne i Sang. Pastor Krag, Hjemmets Sognepræst, som i en Aarrække var Medlem af indre Missions Bestyrelse i København og af Magdalenehjemmets Udvalg, fulgte med Kærlighed dets Gerning og holdt i en Aarrække Bibellæsninger for dets Beboere, foruden at han i Forening med flere andre Præster skiftevis holdt Søndagsmøder paa Hjemmet.

I Foraaret 1881 saa Stillingen saa alvorlig ud, at Valget kom til at staa mellem to Ting: enten maatte Hjemmet lukkes og hele Arbejdet for faldne Kvinder opgives, eller ogsaa maatte Frk. Esche rejse omkring i Menigheden og prøve paa at vække de helliges Ansvarsfølelse over for denne Sag samt fremkalde Interesse derfor ved at fortælle om Arbejdet. Trods alle Betæneligheder rejste hun da til Vestkysten, hvor det alt var bestemt, at hun skulde se til 2 Piger i deres Tjenester, og holdt saa Møder i Lemvig, Holstebro, Ringkøbing og Varde, — senere paa mange andre Steder. Og disse Møder har ført med sig, at en stor Del af Guds-Folket slog Kreds om Hjemmet, og mange Steder dannedes Kredsforeninger for at støtte Hjemmet med Forbøn og Arbejde. Samtidig med, at hun søgte at vække Interesse for Sagen, gik hendes Bestræbelser ud paa at bekæmpe den Anskuelse i Menigheden, som holdt mange kære Guds Børn tilbage, at faldne Kvinder og Skøger vare dybere faldne end alle andre uomvendte Mennesker. Hun pegede paa, at der ganske vist er mange Forskelligheder mellem Mennesker paa Jord, nemlig Forskel paa det Samfundstrin,

hvorpaa Menneskene ere fødte, og de Omgivelser, hvorunder de ere opdragte, men hævdede, at der er ingen Forskel paa Menneskehjertets Fordærvelse. Forunderligt, at troende Mennesker, som leve i Evangeliets Lys, og som kende „Det nye Testamente“, endnu kan have saa meget af den farisæiske Surdejg i sig, at de ikke ret have forstaaet Fortællingen i Luk. 7. Kap. om Kvinden, der var Genstand for Farisæernes Foragt, men dyrebar for Herrens Hjerte, ej heller Jesu Ord til Farisæerne ved en anden Lejlighed (Matth. 21, 31): „Sandelig siger jeg eder, at Toldere og Skøger gaar for eder i Guds Rige“.

I denne Henseende har Magdalenehjemmets Arbejde dog haft nogen Betydning i den danske Menighed, bidraget noget til, at Øjnene ere aabnede til at se, at de pæne Mennesker, som fra Barndommen af have været værnede og skærmede imod Smudset, ere slet ikke bedre i Guds Øjne end Samfundets Stedbørn, som fra Barndommens første Dage have indaandet Urenhed, saa at mange iblandt dem maatte falde. Den Velsignelse har vort Magdalenehjem haft fremfor de fleste udenlandske Stiftelser, at det har ligget under Naaden, og alt som Aarene ere gaaede, er blevet røgtet fuldere og fuldere i Evangeliets Aand og ikke med en Blanding af Lov og Evangelium. Derfor har en stor Del af den danske Menighed faaet Øjnene op, og da ikke faa troende Præster i Aarenes Løb have holdt mange Møder for Sagen, og tillige en hel Del af de Piger, som ere udgaaede fra Magdalenehjemmet, have været gode Vidner omkring i Landet om det Arbejde, som gøres paa dette Hjem, — saa har alt dette bevirket, at Hjemmet har faaet en god Plads i de helliges Kærlighed, hvad der saa ogsaa har medført, at det nu har kunnet fortsætte sin Virksomhed i Aarenes Løb uden timelige Bekymringer, skønt det endnu har betydelig Prioritetsgæld og en løs Gæld paa de nye Bygninger af 10,000 Kr.

Efterhaanden blev Pladsen for lille paa Jagtvejen; der var et Tidspunkt, da der var 7 faldne Kvinder paa Hospitaler og Fattiggaarde, som ventede paa Plads, fordi der var fuldt paa Hjemmet. Den anden Udvidelse skete i Sommeren 1882 ved Tilbygning af et nyt Sidehus, hvorved der blev Plads til 30 Piger. Dette nye Hus blev indviet paa Hjemmets femte Aarsdag, 15de Novbr. 1882. Næste Vinter, Aaret 1883, blev Familiesystemet indført, det vil sige, at alle de Piger, som vare paa Hjemmet, deltes i bestemt afgrænsede Afdelinger, hver med sine Opgaver og hver med sin Medhjælperinde, der altsaa havde det samme Hold i længere Tid under sit Tilsyn. Der blev dannet fem Afdelinger.

Første Afdeling kom til at bestaa af de nyankomne Piger, Begyndelsen til det senere Optagelseshjem, der i Aaret 1888 blev udvidet til at omfatte 2 Afdelinger. I 1891 oprettedes endnu en Afdeling (altsaa den syvende) for de Piger, der viste sig at være for svagelige til at paatage sig almindelig Tjenestepigegerning, og som derfor foruden Rengøring og almindelig Syning tillige lærte Dameskræddersyning. Da de fleste Piger, som optages paa Magdalenehjemmet, ere afvante med anstrengende Arbejde, gav man dem afvekslende Arbejde, i Begyndelsen lettere og først efterhaanden, som de rykkede op i de ældre Afdelinger, noget strengere, og sluttelig Arbejde noget lig en almindelig Tjenestepiges. Om dette forskellige Arbejde gives senere i dette lille Skrift nærmere Oplysning.

Idet vi følge Udviklingen fra 1883 komme vi November samme Aar til det Tidspunkt, da endelig flere troende Kvinder lode sig knytte fast til Hjemmet. Først Frk. Mine Mikkelsen fra Horne i Vendsyssel og saa Frøknerne Petersen, Bentzen og Jørgensen i Foraaret 1884. Disse fire Medhjælperinder have, med Undtagelse af Frk. Petersen, som døde paa Hjemmet den 30te Januar 1900, tilligemed Frk. Grundtvig i Trofasthed holdt ud indtil nu. Frk. Petrine Petersen, der med hele sin Sjæl var i Hjemmets Arbejde, gik efter nogen Tids Svagthed og en gennemgribende Operation, der kun bragte en forbigaaende Bedring, hjem til Herren med Bekendelse af sin Tro paa hans Frelse og med Hilsen og Tak til alle hellige for deres Kærlighed. — Sammen med de her nævnte Medhjælperinder have senere andre kære Kvinder i den lange Aarrække af 16 til 10 Aar udholdende og støttende staaet ved Forstanderindens Side, saaledes at Arbejdet har kunnet vokse og yngre Kræfter derefter slutte sig til den gamle Arbejderskare. Herved blev der et helligt Samfund paa Magdalenehjemmet, hvis Velsignelse blandt andet blev kendt derved, at Guds Aand fuldere og klarere kunde føre de enkelte Sjæle igennem til Troen paa Jesus, samtidig med, at voldsomme lidenskabelige Udbrud bleve sjældnere.

I Aaret 1886 blev der lejet en Lejlighed paa Nygaardsvej, hvor der blev indrettet det ovenfor omtalte Optagelseshjem for de nyankomne Piger (1ste Afdeling) med Plads til seks foruden til Frk. Bentzen og endnu en Medhjælperinde.

Allerede næste Aar blev man nødt til paa Grund af manglende Plads at flytte ind i en umiddelbart ved Moderhjemmet beliggende Lejlighed, hvor der blev Plads til 10 unge Piger. I 1891 maatte Ar-

bejdet yderligere udvides, saaledes at Oplagelseshjemmet igen blev flyttet og gav Plads til 14 Piger i Stedet for 10, og hvor Optagelseshjemmet havde været, blev der nu indrettet et Asyl eller Haandgerningshjem for faldne Kvinder paa over 25 Aar, om hvilket der senere vil blive talt, og den syvende Afdeling for de tidligere omtalte svage-lige Piger. Allerede næste Aar maatte Hjemmet for de ældre Kvinder udvides, og syvende Afdeling flyttes ned i en Villa paa Jagtvejen, hvor der var lejet og indrettet til den.

De første Aars Virksomhed med alle de paapegede Bekymringer og Vanskeligheder, der medførte et overordentligt omfattende og anstrængende Arbejde, havde efterhaanden i den Grad nedbrudt Frk. Esches legemlige og sjælelige Kræfter, at hun i Januar 1888 maatte rejse til Udlandet, hvor hendes Ophold blev forlænget til 22 Maaneder, indtil hun kunde vende tilbage med nogenlunde fornyede Kræfter. Ogsaa under hendes Fraværelse stadfæstedes det herlige gamle Ord: „Vor Guds gode Haand var over os; . . . vor Guds Haand var over os og friede os for Fjendens Haand og dens, som lurede ved Vejen“ (Esra 8, 18; 31).

Fra Begyndelsen af sin Virksomhed var Magdalenehjemmet en Gren af Københavns indre Mission og var afhængig af dennes Bestyrelse, saaledes, som før er nævnet, at et Udvalg af denne Bestyrelse stod støttende ved Forstanderindens Side, men at intet af større Vigtighed kunde beslattes uden med hele den samlede Missionsbestyrelses Sanktion. Efterhaanden som Arbejdet udvidedes, følte denne Ordning som et Tryk; Magdalenehjemmet behøvede større Selvstændighed og trængte til at blive en selvejende Institution (en juridisk Person). Paa Grund af den voksende Inderlighed i Forholdet til den troende Menighed paa Landet blev det nødvendigt at optage nogle Venner fra Landmenigheden i Udvalget, dog uden at disse fik Stemmeret. Men da denne Stilling i Længden følte som uholdbar, gik Bestyrelsen for Københavns Mission ind paa, at Magdalenehjemmet blev stillet friere, og, om end vedblivende i Forbindelse med Hovedbestyrelsen, dog fik sin egen Bestyrelse. Denne Ordning blev fremkaldt ved de paatænkte nye Bygninger til Magdalenehjemmet, som senere skal omtales, og blev fastslaaet i Aaret 1892. Som Formænd i Udvalget havde fungeret Indre Missions forskellige Formænd: Frimodt, Stein og R. Volf. I Aaret 1893 frattraadte Dr. Volf Formandspladsen, og Kontorchef Borgen blev hans midlertidige Efterfølger, indtil Kaptajn Levinsen i Efteraaret 1895

overtog denne Stilling, hvori han endnu fungerer. Magdalenehjemmets Bestyrelse bestaar for Tiden af følgende Medlemmer: Provsterne Blom i Dalby og Blume i Tikøb, Sognepræst Busch i Odense, Frk. Esche, Lensgreve Holstein - Holsteinborg, Ingeniørkaptajn Levinsen, Orlogskaptajn Vøhtz, Bankdirektør With (Kasserer), og som ekstraordinært Medlem Sognepræst Krag i København.

I flere Aar voksede Trangen til og Ønsket om Magdalenehjemmets Flytning til et Sted med langt større Plads og bedre Omgivelser. Og da saa det blev bestemt af Statsmagten, at der skulde bygges en Husarkaserne paa Fælleden lige over for Magdalenehjemmet, blev Trangen til en Nødvendighed. Efter længere Tids Famlen og forskellige Projekter fandtes endelig den Villa, som paa omstaaende Billede bærer Navnet „Zoar“, med tilhørende Have og omliggende Jordstykke, ialt 6 Tdr. Land. Herpaa opførtes de nuværende Bygninger, bekvemt og hyggeligt indrettede, efter Tegninger af Bygningsinspektør Thomsen, opførte af nylig afdøde Murmester Køhler, der i en lang Aarrække har støttet Hjemmet med uegennyttig Kærlighed. De nye Bygninger bleve indviede 1896. Udsigten fra Hovedbygningens Vinduer ses paa Billedet Side 24—25. Den saare skønne Naturomgivelse i Stedet for den indelukkede Beliggenhed paa Jagtvejen har sin store Betydning med Hensyn til Opdragelsen af de unge Piger. Da Hjemmet ligger op til dejlige Skove og i Nærheden af Furesøen, er der langt lettere Lejlighed til Udflugter, skønt der ogsaa fra Jagtvejen foretoges aarlige fornøjelige Skovture, — uskyldige Glæder i Stedet for Syndens urene Lyster.

Og hermed gaa vi over til en Beskrivelse af de enkelte Bygninger i vort nye Magdalenehjem, som har faaet Navnet Skovtofte (Post- og Jernbanestation: Lyngby), og den Anvendelse, som bliver gjort af disse Huse.

Først nævne vi da Optagelseshjemmet Zoar. Navnet er taget fra Beretningen i 1 Mos. 19, 17—23 om den lille Stad paa Bjerget, hvorhen Loth fik Lov til at redde sig, da Ødelæggelsen kom over Sodoma. Ogsaa vort lille Zoar er blevet et Redningshjem fra Verdens Sodoma for ikke faa forvildede Sjæle. Der er Plads til 15 Piger, fordelte paa to Afdelinger. Arbejdet her møder den unge, forvildede Pige lyst og venligt, da det er vor Opgave her at give hende en Forstaaelse af, at dette „at arbejde“ ikke er saa ubehageligt, som hun havde tænkt sig. Arbejdet paa Zoar gøres saa afvekslende som muligt. Den ene Uge beskæftiges Pigerne med Rengøring af Huset om Formiddagen

Ebenezer.

Zoar.

Pella.
Bolig for Gartner og Papirmester.

Portnerbolig.

og med Syning om Eftermiddagen, hvor mangen En, som aldrig før har lært det, lærer at tage paa en Synaal, og de flinkere opfriske, hvad de tidligere have lært. Medens de sy, bliver der læst højt for dem af gode, fornøjelige Bøger, hvilket afbrydes af Sang og Samtale.

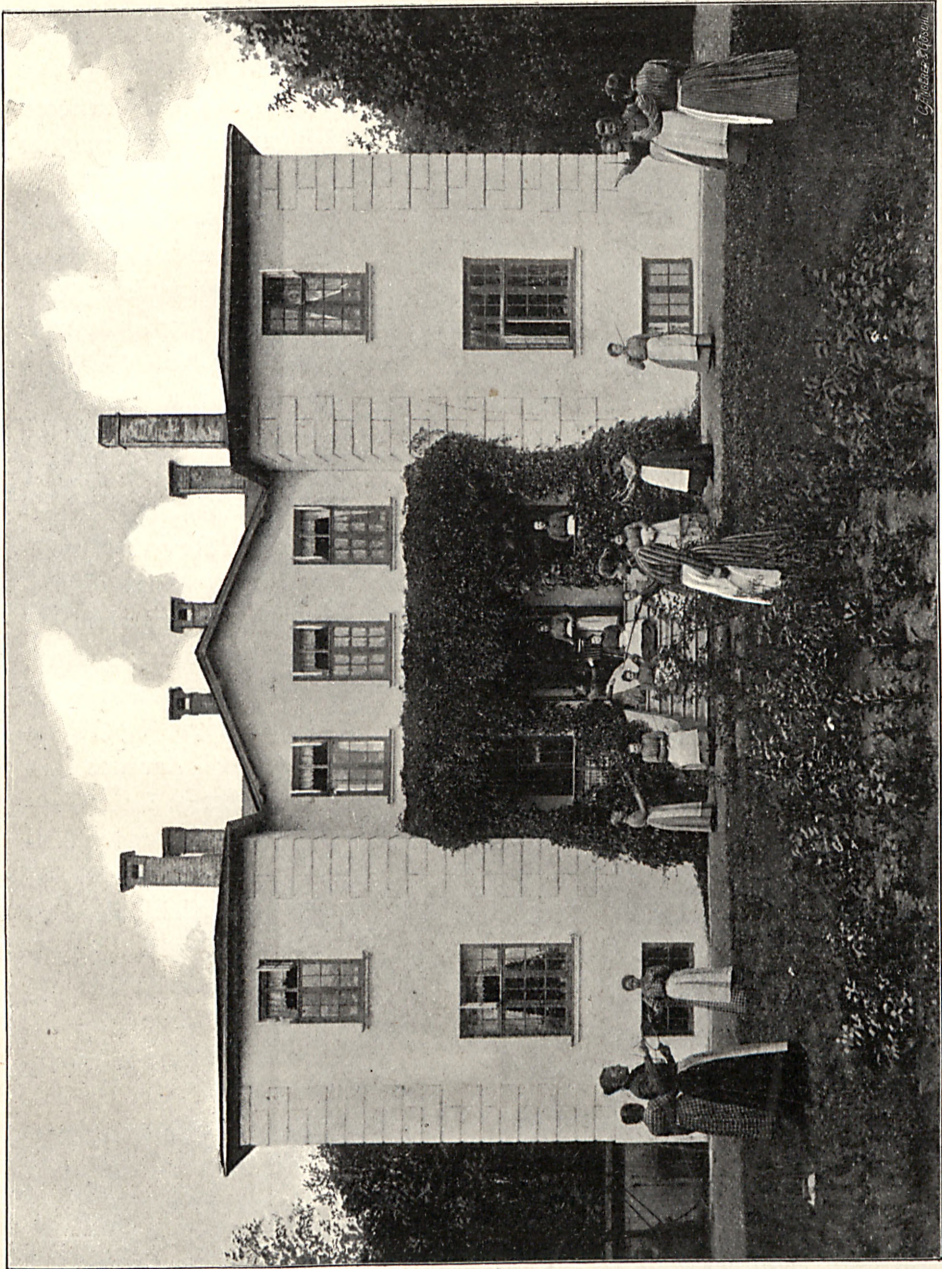
En saadan Situation kan ses paa Billedet. Den næste Uge beskæftiges de samme Piger paa en noget anden Maade. Fire Dage lægger de Hjemmets Tøj sammen, ruller og stryger det, som det ses paa nedenstaaende Billedet, en femte Dag stopper og lapper de deres egne Klæder, og

en sjette Dag vadsker de dem. Livet paa Zoar afveksler endelig ogsaa med Undervisning og, som omstaaende Billede viser, med uskyldig Leg, Ringspil og deslige.

Saa komme vi til Hovedbygningen Ebenezer. Ogsaa dette Navn er laant fra en hellig Beretning i Guds Folks Historie (1 Sam. 7, 12). Herren havde givet Israels Folk Sejr over Filistrene, og i den Anledning oprejste Samuel en Mindesten og gav den Navnet „Ebenezer“, d. e.:

Hjælpesten, idet han sagde: „Hidtil har Herren hjulpet os.“ Navnet peger da paa en Sejr, et Fremskridt. Og de unge Piger, som ere optagne paa vort Ebenezer, have jo ogsaa gjort et Fremskridt, ere komne videre frem paa Sejrens Vej end de, som endnu befinde sig paa Zoar. Men vi mindes ved dette Navn da ogsaa om Samuels Ord:

Chas. H. Brown

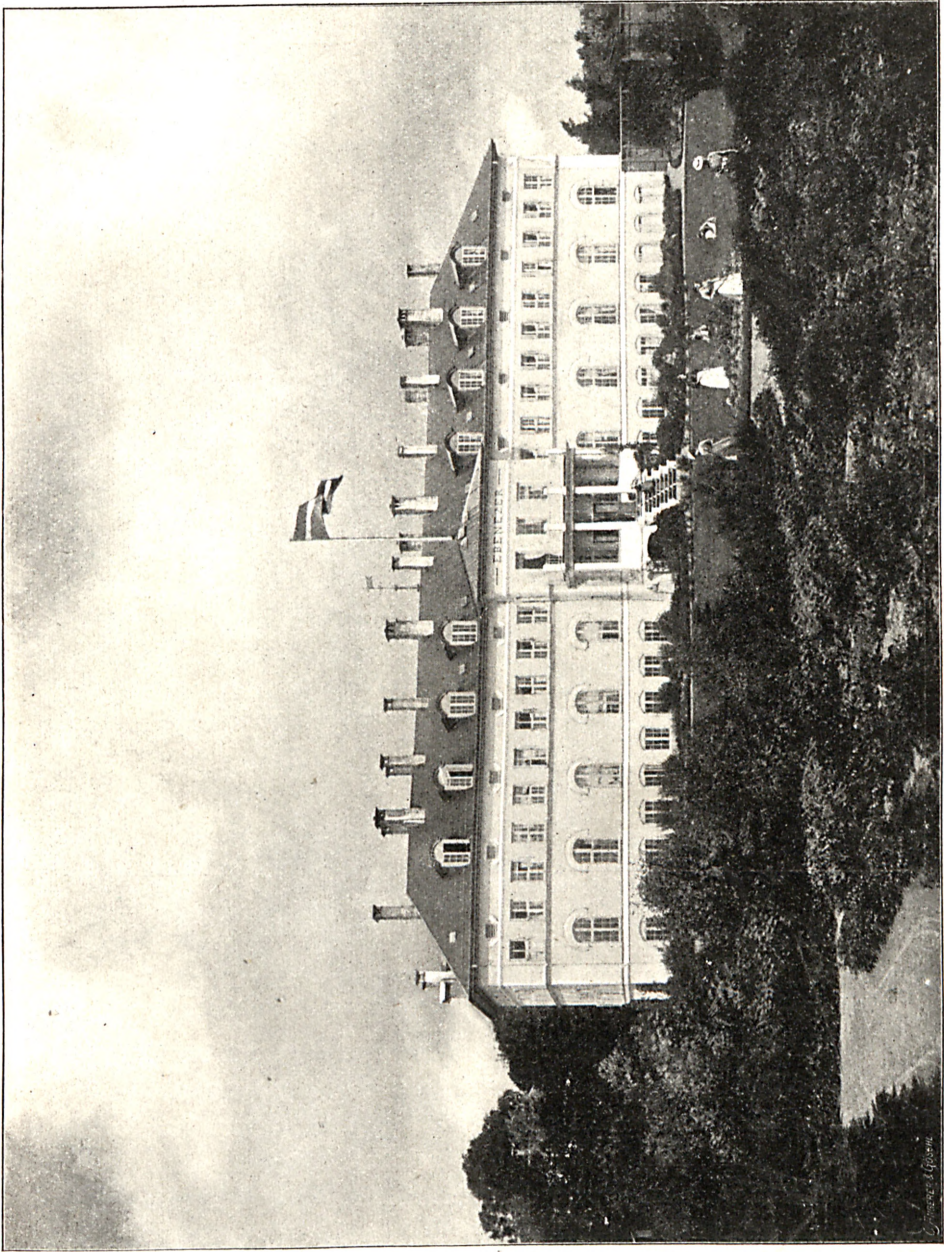
„Hidtil har Herren hjulpet“. Det er Herren, som har hjulpet, Fremskridtet er gjort ved Hans Kraft og ikke ved Menneskers Dygtighed. Og vi glemme ikke det lille Ord „hidtil“, der peger paa, at vi endnu ere midt i Udviklingen, og at Maalet ikke er naaet.

Vort Billede Side 17 fremstiller den yngste Afdeling paa Ebenezer (altsaa hele Magdalenehjemmets tredie Afdeling) i Færd med at gøre Havarbejde. Denne Afdeling er i Løbet af de sidste 5—7 Maa-

neder gaaet over fra Zoar. Deres Arbejde er saaledes ordnet: Mandag og Tirsdag beskæftiges denne Afdeling i Strygeriet med at rulle og stryge en Del af den fremmede Vadsk. Det er nemlig en af Hjemmets Hovedbeskæftigelser og tillige en væsentlig Indtægtskilde at vadske for fremmede Mennesker, navnlig i København, og Hjemmet har i Aarenes Løb faaet mange faste Kunder. Om Onsdagen sætter denne Afdelings Piger en Vadsk i Blød til sig selv, som de vadsker om Fredagen, idet de tillige blaaner og op-

hænger, enten paa Tørrepladsen eller paa Loftet, den fremmede Vadsk, som femte Afdeling har vadsket de to foregaaende Dage. Onsdag Eftermiddag og de følgende Dage arbejde de, stundom i Haven, men fornemmelig i Systuen, hvor deres Tanker, ligesom paa Zoar, ved Sang og Samtale samt ved Hjælp af Medhjælperindens Højtlesning ledes ind paa gode Veje. Denne Afdeling har, ligesom de andre Afdelinger, sin egen Medhjælperinde, der vejleder Pigerne baade i det praktiske Arbejde og i aandelig Henseende. Bag ved de mange Vinduer paa første

Sal ligger Soveværelser, hvoraf hver enkelt Pige har sit eget hyggelige Kammer, som det ses paa Billedet S. 16. Dette Værelse ordner hver Pige efter sit eget Behag; ved Ankomsten faar hun to Potteplanter i sit Vindue, og efterhaanden lærer hun at elske disse, saa at Samlingen af Blomster forøges. Dette lille Værelse har den allerstørste Betydning for den unge Piges Oprejsning og Frelse; her kan hun, om hun vil, uden at blive spottet, bøje sine Knæ og søge Hjælpen

dør, hvor den ene er at finde; her kan hun stride sin Strid, og vil hun gøre Fortræd, da kan hun her kun skade sig selv.

Fra den yngste Afdeling paa Ebenezer kommer den unge Pige efter nogle Maaneders Forløb i Reglen over paa fjerde Afdeling. Her har hver Pige sit bestemte Rengøringsarbejde og naar efterhaanden frem til at blive saa øvet i alt dertil hørende, at hun kan bestride Rengøringen i en Lejlighed paa 6 Værelser. Efter endt Arbejde samles Pigerne paa Systuen, som ovenstaaende Billede viser, og her lære de, hvis de have Lyst og Evne dertil, ogsaa at klippe og sy deres daglige Kjoler. Paa de hidtil nævnte fire Afdelinger faa Pigerne tillige

Undervisning i Regning, Skrivning, Historie, Geografi og Naturhistorie. Alle Afdelingerne faar Undervisning i Sang.

Femte Afdeling er Mandag og Tirsdag beskæftiget med Vadske for fremmede, og de øvrige Dage med fransk Strygning og Rulning af Dække-tøj. Hosstaaende Billeder give et Indblik i denne Virksomhed.

Sjette Afdelings Arbejde bestaar væsentlig i Madlavning, Slagting, Bagning og andre til Husholdningen hørende Sysler. Billedet S. 20 giver et levende Indtryk af Hjemmets rummelige og hyggelige Køkken.

Syvende Afdeling er særligt indrettet for de Piger, som ere

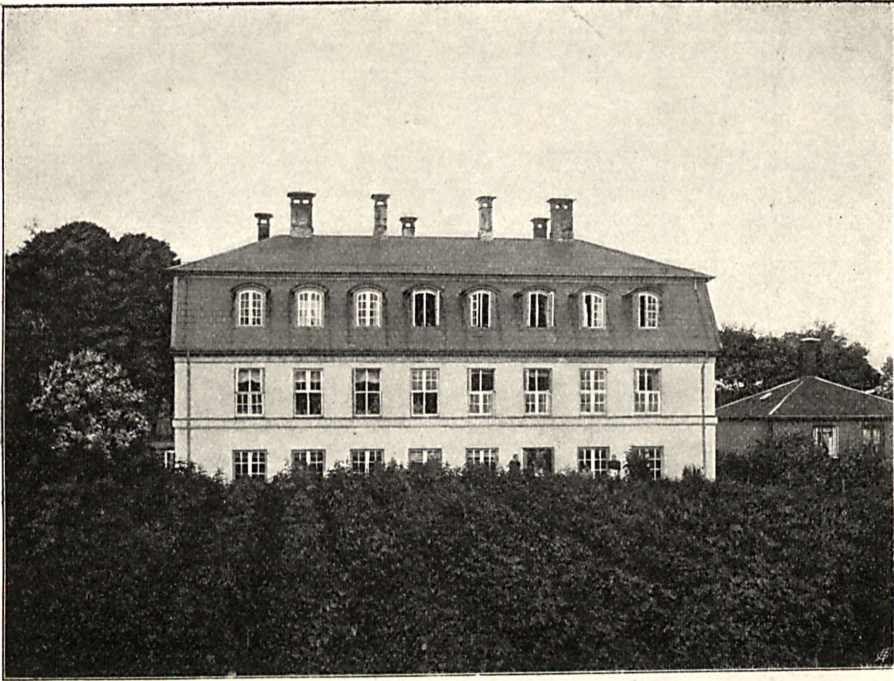

for svagelige til sædvanlig Tjenestepigegerning. I denne Afdeling læres der Dameskrædersyning foruden anden Syning og Rengøring.

Paa de nu omtalte to Hjem, Zoar og Ebenezer, i de nævnte syv Afdelinger, optages Pigerne, som før sagt, i en Alder af 14—25 Aar. Men i Aaret 1891 begyndtes der et Hjem for ældre Kvinder paa over 25 Aar, og i de derpaa følgende Aar slog Arbejdet blandt disse saa godt an, at vi allerede paa Jagtvejen havde to Afdelinger af disse ældre

Piger med 7—8 i hver. Arbejdet, hvormed disse Kvinder, der ofte vare i en Alder af 30, 40, ja 45 Aar, bleve beskæftigede, var Klistring af Papirposer, et Arbejde, der paa Grund af Posernes forskellige Størrelse og Form giver en Del Afveksling, medens Arbejdet ikke er sværere, end at det i Løbet af faa Maaneder kan læres saa godt, og en saa stor Færdighed deri opnaaes, at disse gamle Piger derved kunne tjene det daglige Brød. Dette lille Hjem kaldes Pella, — se Billedet. Navnet skriver sig fra den gamle Beretning om den lille Stad Pella i Judæas Bjerger, hvorhen de Kristne i Jerusalem toge deres Tilflugt, inden Jerusalem blev helt omsluttet af de romerske Krigshære. Ogsaa

Pella.

i Magdalenehjemmets Pella har mange stakkels Kvinder fundet en Tilflugt. Arbejdet her udføres for en Grosserer i København, og af den daglige Fortjeneste udbetales til Pigerne 25 pCt., medens Hjemmet, som giver dem Husly og Kost m. m., beholder de 75 pCt. Enkelte af disse gamle Piger har i Tidens Løb arbejdet sig frem, saa at de ere udmærket godt udstyrede med Klæder og have ogsaa kunnet anskaffe sig enkelte Stykker Bohave m. m., hvorved de have kunnet smykke deres Værelser efter egen Smag. En Tid var Tallet paa de gamle Piger i Pella saa lille

Pellas Spisestue.

(kun 6), og Tilgangen af unge saa stor, at den ene Etage med tilhørende Arbejdsstue maatte benyttes som en tredje Zoar-Afdeling med samme Ordning som den, der finder Sted paa Zoars to Afdelinger. Uagtet denne Ordning efter vor Forstaaelse ikke er den bedste, saa have vi dog ment midlertidig at burde hjælpe os saaledes, til ældre Piger atter begyndte at ty ind til os, hvilket er sket i disse Dage, hvorfor den ene Pella-Afdeling nu er overfyldt, 9 Kvinder i Stedet for 8. Skulde ældre Kvinder søge til os i saa stort Antal, at de behøve begge Afdelinger, vil vor Gud i Naade vide at skaffe Udvej for 3die Zoar-Afdeling. De ældre Piger komme af og til i Besøg hos forskellige troende Familier

i Lyngby og København, som med Kærlighedens Interesse tage sig af dem.

Ebenezers Spisestue.

Beboerne af Zoar og Pella leve deres Liv for sig uden anden Berøring med Pigerne paa Ebenezer end ved de hyppige Gudstjenester og opbyggelige Møder, hvor de dog ogsaa sidde hver i sit Værelse paa

ANGERE & GÜSCH.

skovtofte.

begge Sider af den store Spisestue, i hvilken Ebenezers Beboere samles. I samme Spisestue indøves lostemmige Sange, som er til megen Glæde baade for Hjemmets Beboere og for besøgende, som der kommer mange af paa Ebenezer.

Det daglige Liv. Familiesystemet er fuldstændig gennemført paa alle Afdelinger, og i Stedet for — som mange tro — at Opholdet paa Hjemmet er et Slags Fangenskab, saa har Gud givet Naade til, at saare mange her have faaet et virkeligt Hjem, og andre have faaet Minder om et lyst og godt Hjem, som de aldrig kunne glemme. Pigerne ere under kærlig Opsigt og Vejledning paa hver Afdeling, og Søstrene (Medhjælperinderne) gøre sig Flid for at gaa ind i deres Interesser og søge at lede dem ind paa rene og gode Veje. Gode, fortrolige Samtaler finde ofte Sted imellem Pigerne og Søstrene samt deres Plejemoder, Forstanderinden, der staar som alle Pigernes egentlige Sjælesørger og i Aarenes Løb har haft saare manges Fortrolighed. Vi anse det for at have en overordentlig stor Betydning, at det er en Kvinde og ikke en Mand, som er disse Pigers Sjælesørger. Ved Udlandets Magdalenestiftelser er næsten altid en Præst ansat som Pigernes aandelige Vejleder, en højst uheldig Foranstaltning! Forholdet bliver mere hjemligt og barnligt, naar det er en Kvinde, som leder denne Sag; og enhver Fristelse, som den urene Menneskenatur baade i Mænd og Kvinder medfører, hvorfor mange ere bukkede under, er udelukket. Paa dette Punkt er det af megen Vigtighed, at der finder et inderligt Samarbejde Sted mellem Forstanderinden og Medhjælperinderne, og at de jævnligt tale sammen om den enkelte Pige, udveksle deres Meninger om hende, hvorved det bliver lettere at faa den rigtige Mening om den enkelte Sjæl, hvad der ofte er meget vanskeligt just her, hvor der er Tale om Kvinder, hvis tidligere Liv har medført, at de ere særligt øvede i Forstillelse og Løgn. Derfor er det saa vigtigt, at alle Søstrene (Medhjælperinderne) ere troende Mennesker, der dele aandeligt Syn med hverandre. Og der er høstet bitre Erfaringer i de enkelte Tilfælde, da et saadant aandeligt Samfund ikke fandt Sted. De mange Medhjælperinder have selvfølgelig forskellige Naturer og ere ogsaa meget forskellige i Alder, men just disse Forskelligheder hjælpe til at bevare Samlivet naturligt og friskt. Om Sommeren tilbringes Fritiden for en stor Del i Haven, ligesom ogsaa Søndagen, som det ses paa Billedet, der viser, hvorledes de fleste af Ebenezers Piger i

Forening med Forstanderinden og nogle af Medhjælperinderne drikke Kaffe i Haven. Magdalenehjemmets Beliggenhed er paa et af de skønneste

Steder i Nordsjælland, vi have paa foranstaaende Billede (se Side 24—25) søgt at give et Indtryk heraf. Fra Haven er der en yndig Udsigt over

Kanalen mellem Lyngby og Furesøen og et Indblik i Frederiksdals skønne Skove, hvori der jævnligt foretages Spadsereture.

Gudstjenester. I den første Tid af Magdalenehjemmets Tilværelse paa Jagtvejen kom Pigerne aldrig i Kirke, men der kom saa

hver Søndag en Præst og holdt en Andagtsstund paa Hjemmet, Fridt, Stein, Volf og senere flere andre af Københavns Præster. Dette Forhold forandredes imidlertid efter c. 9 Maaneders Forløb derhen, at Præsterne kom hveranden Søndag, og den mellemliggende Søndag gik Forstanderinden med de ældste af Pigerne i Kirke. Den samme Ordning finder Sted den Dag i Dag. En hel Del Præster fra København kommer saaledes hveranden Søndag til Skovtofte, ligesom ogsaa flere Præster og Indre-Missionærer jævnligt holde Møde dér paa Hverdagene. En stor Velsignelse for Magdalenehjemmet er denne Ordning. Vidnesbyrdet om vor korsfæstede Herre og Frelser stadfæstes ved mange Vidners Mund, og vi skyldte Gud og vore mange Brødre blandt Præster og Missionærer Tak for denne store, gode Hjælp i vort Arbejde. Alle disse Møder holdes i Ebenezers store Spisestue med tilstødende Værelser. Adskillige Beboere fra Omegnen komme til Søndagsgudstjenesterne paa Hjemmet, og endnu flere, ofte mange, naar der holdes større Møder, f. Eks. ved den aarlige Missionsuge.

I de 25 Aar har der været optaget 821 Piger paa Magdalenehjemmet. Men af disse har Halvdelen forladt os efter kortere Tids Forløb, og kun 412 ere overgaaede til Ebenezer. Har Opholdet paa Hjemmet slet ingen Velsignelse havt for dem, som i Aarenes Løb bleve bortviste fra Hjemmet af forskellige Grunde, eller som selv have forladt Hjemmet og ere vendte tilbage til det forrige Syndeliv? Der er et helligt Ord, som læses i Prædik. 11, 1: „Kast dit Brød paa Vandet; thi du skal finde det længe derefter“. Dette Ords Sandhed er ofte erfaret ogsaa i de Forhold, hvorom vi her handle. Vi have Eksempler paa, at Kvinder, som for mange Aar siden bleve bortviste fra Hjemmet, ikke have kunnet slippe Minderne, men have indfundet sig igen, i flere Tilfælde med Mand og Børn, nogle af dem omvendte til Gud, andre søgende efter Gud, og stundom vare Mænd og Børn gennem disse Kvinder dragne hen imod Gud. Og det vides, at Piger, som ere vendte tilbage til det usædelige Liv, ikke have kunnet glemme Hjemmet, men have talt om dets Kærlighed til andre faldne Kvinder, der saa ad den Vej have søgt Ly bag de skærmende Mure. Dog er der foruden disse her omtalte Piger en meget stor Del, som ere blevne paa Hjemmet, indtil de med god Fortrøstning have kunnet udsendes for at tjene deres Brød blandt fremmede, paa enkelte Undtagelser nær i Tjeneste hos troende Mennesker. Mange af disse ere frelste for Evigheden, andre kun socialt reddede til et sædeligt Liv. En ikke ringe

Del af dem ere gifte; mange, baade gifte og ugifte, i vedblivende hjertelig Forbindelse med Hjemmet, en Forbindelse, der medfører mange gensidige Besøg, idet saavel de udsendte Kvinder, stundom med Mand og Børn, aflægge Besøg paa Hjemmet, og Forstanderinden ved forskellige Lejligheder, f. Eks. Bryllup eller Daab, besøger dem i deres nye Hjem. En meget stor Korrespondance med disse tidligere Beboere

af Hjemmet og med mange andre Mennesker omkring i Landet i Anledning af disse Piger samt paa Grund af Menighedens Deltagelse i Arbejdet — har medført et Kontorarbejde af store Dimensioner. Hjemmet staar i levende Vekselvirkning med mange troende Mennesker i Danmark, modtager mange Besøg og veksler saa mange Breve, at det som et Eksempel herpaa kan anføres, at der sidste Jul afsendtes fra Hjemmet til Hjemmets Børn (5: tidligere udsendte unge Piger) og til andre Venner omtrent 600 Breve

og Pakker. For at dette kan overkommes har to af Medhjælperinderne lært at stenografere. Af Kontorarbejdet giver Billedet her et Indtryk. Gennem den aabne Dør paa Billedet ses en tredje Medhjælperinde, der fører det daglige betydelige Regnskab m. m. Da der har rørt sig et Ønske om at faa et Billede af de Søstre, der have taget Arbejdet for deres faldne Søstre op som en Livsgerning, følger dette paa næste Side. Den eneste af de Medhjælperinder, som i en lang Aarrække har staaet i Arbejdet, der savnes paa Billedet, er Frøken Petrine Petersen.

I Aarenes Løb har der, som foran sagt, været oplaget 821 Piger paa Magdalenehjemmet. Skønt vi, holdt tilbage ved Davids advarende Eksempel (2 Sam. 24), ikke have nøje Tal over, hvor mange af disse, der ere blevne reddede, saa tør vi dog sige, at Hjemmets Virksomhed ikke staar tilbage for andre lignende Virksomheder, samtidig med, at vi med Tak til Gud kunne fortælle om dem af Hjemmets Børn, der ved Guds Naades Kraft bleve saa herligt oprejste, at de ere blevne til megen Velsignelse ogsaa ud over det Hjem, i hvilket Gud havde stillet dem.

Blandt de mange og store Glæder, som Gud har ladet Magdalenehjemmet opleve, skal her noget nærmere omtales den Glæde, Hjemmet har haft af fire af vore Børn, som ere gaaede hjem til Herrens Hvile. De tre døde efter her paa Jorden klart at have vidnet om den Frelser, der, som David skriver (Ps. 40), drog dem op af den brusende Grav og det skidne Dynd og satte deres Fødder paa Klippen. Den fjerde lod sig først finde af Jesus i sit Livs sidste Tid. Af let begribelige Grunde nævne vi dem ikke her under deres fulde Navn.

Frk. Petrine Petersen.

M. kom i Oktober 1881, 20 Aar gammel, til Hjemmet. Hendes Barndom og Ungdom var henlevelt under sorgelige Forhold. Moderløs fra sit fjerde Aar, af Magistraten anbragt i Pleje hos fremmede paa Landet, efter Konfirmationen i skiftende Tjenester og paa Fattighuse, kom hun endelig med et fortunlet og mishandlet Hjerte og som en falden Kvinde til Magdalenehjemmet. Hun var en stærk, ubøjet, vild Natur med gode Evner til at kunne udfylde en god Plads i Livet. Og det gik hende, som det er gaaet saa mange andre, Lysets og Mørkets Magter kæmpede om hendes Sjæl; snart havde Mørket og snart Lyset Overhaand. Hun følte sig snart bundet med barnlig Kærlighed til Hjemmet; men atter og atter tog hendes voldsomme Natur Magten, saa at hun til Tider kunde rase i utæmmet Vildhed. Og uagtet hun blev en dygtig Pige og mangan Gang i Bøn vendte sig til Herren, saa blev det foreløbige Resultat dog dette, at Hjemmet maatte vise hende bort. Det var et af disse sorgelige Tilfælde, hvor den enkelte maa ofres for det

heles Skyld. Underhaanden stod imidlertid Forstanderinden hende bi, og da en af de tidligere udsendte Piger paa Grund af forestaaende Giftermaal forlod sin Tjeneste, fik hun dennes Plads i Efteraaret 1884. Hun kom saaledes i Tjeneste hos Hjemmets trofaste Venner, Læge Krohn og Hustru. Dr. Krohn var den Gang Læge i Rønde. Han og hans Hustru har fra Maj 1880 og indtil nu uafbrudt haft Piger fra Magdalenehjemmet; den femte tjener dem nu. M. fik en god Plads i disse Venners Hjerter, men maatte, da det endelig viste sig, at hun bar paa den sørgelige Sygdom, der ofte følger med Utugtssynden, forlade sin Tjeneste. Undtagelsesvis blev hun modtaget paa Magdalenehjemmet igen, og hun kom under Lægebehandling dør. Sygdommen, der skjult havde arbejdet i hende, tog imidlertid saadan Overhaand, at den slog sig paa Benene, saa at hun til Dels blev lammet. I flere Aar havde hun saa sit Ophold paa St. Johannes Stiftelse, men søgte jævnlig ud paa Magdalenehjemmet for at hente Trøst og aandelig Vejledning, læste flittig i Bibelen og talte ofte med Frk. Esche om sin Sjæl. I Sommeren 1892 var der vaagnet en dyb Længsel i hende efter at faa Lov til en lille Tid at leve blandt troende Venner, og en kær troende Familie paa Egnen ved Tølløse aabnede Hjem og Hjerter for hende. Glad rejste hun derhen, og taknemmelige, glade Breve kom fra hende til Magdalenehjemmet. Det havde været Bestemmelsen, at hun skulde have nydt disse Venners Gæstfrihed en Maaned, men de fik Kærlighed nok til at beholde den stakkels syge Kvinde endnu en lille Tid, i hvilken hun kom i et inderligere Samfund med sin Frelser. Efter faa Dages Sygeleje gik hun frelst hjem ved Jesu Haand. Ved Jordfæstelsen den 4de August vare nogle faa troende Venner til Stede foruden hendes Plejemoder, Frøken Esche, og paa den lille Landsbykirkegaard hviler hendes Legemes jordiske Levninger til Opstandelsens Morgen.

H. var et uægte Barn og opvoksende i en af vore Provinsbyer, hvor hendes Moder senere blev gift. I sin Opvækst fandt hun villig Behag i de offentlige Forlystelser, som hendes Forældre deltog i, og det var intet Under, at hun, da hun blev draget over til København, hvor de store Lønninger fristede, og Synd og Elendighed er gemt bag de oplyste Etablissementer og Dansesalenes lokkende Musik, fik daarligere Veninder og — Venner. Hun faldt i Synden, og hendes Hjerte var til Tider fuldt af Smerte og Tømhed. Saa kom Dagen, da hun i 1883, 20 Aar gammel, bankede paa Magdalenehjemmets Dør. Hun

var, som de fleste af os Adams Børn, stor i sine egne Tanker. Thi vistnok kunde hun se, at hun havde syndet og besmittet sin „Bryllupsklædning“ (Matth. 22), men det var den og den og mange flere, som efter hendes Mening vare skyldige i hendes Synder. Opfyldt af daarlige Erindringer havde hun Vanskelighed ved at blive hjemme i de nye Forhold; men trods dette fik man en levende Forstaaelse af, at det var Alvor for hende at komme til Oprejsning. Hun vilde frelles, men hun kunde ikke komme uden om sig selv, hun kunde ikke finde sig i at lade sig ydmyge, og da en af hendes Kammerater, som hun holdt meget af, fandt ned ved Korsets Fod og fik Naade til at tro sine Synders Forladelse, blev H. ligefrem ond imod hende, fordi hun var kommen til Fred førend hun selv. Men langt om længe kom dog Dagen, da ogsaa denne unge Pige som en Synder tiggede om Naade og fandt sin Plads blandt de frelste Guds Børn. Efter omtrent 3 Aars Ophold paa Magdalenehjemmet og et fjerde Aars Ophold hos troende Venner i en Overgangsplads tiltraadte hun en fast Plads hos andre Venner. Der var hun i fem Aar og var til megen Glæde og Velsignelse. Hun lod sig gennem det daglige Livs Arbejde føre tættere hen til sin Frelser, saa at hun i bogstavelig Forstand fik Barneplads i det Hjem, hvor hun tjente, samtidig med at hun ikke glemte de Venner, hun var hos i Overgangstiden, eller det Hjem, som optog hende, da Syndens dybe Vande slog sammen over hendes Hoved. Nej, dette Hjem hang hun ved med en aldrig svigtende Kærlighed. Hendes Forældre og eneste Broder omfattede hun ogsaa inderligt og vilde saa gerne have disse sine nære Slægtninge med til Jesus; men saa fast følte hun sig dog knyttet til Magdalenehjemmet, at da hun blev syg til Døden, bad hun indestændigt om at faa Lov til at dø der, hvor hun havde fundet sin Frelser. Hun blev da atter modtaget paa Magdalenehjemmet, og efter nogen Tids Sygeleje gik hun ved en forunderlig mild og fredfyldt Død ind til de helliges Hvile. Da hun, nogle Timer før hun drog sit sidste Suk, blev spurgt, om hun var bange, svarede hun frimodigt: „Nej, jeg holder Blodet frem for mig!“ En lille Kreds af Venner var samlet om hendes Kiste, da hun blev stedet til Hvile paa Lyngby hyggelige Kirkegaard, hvor 15 Maaneder senere Frk. Petrine Petersens jordiske Hytte efter hendes eget Ønske kom til at hvile ved hendes Side. Over dem begge er rejst en smuk Granitsten; paa den ene Sten staar der: „Jesus annammer Syndere“, og paa den anden: „Salige ere de døde, som dø i Herren“.

Den sidste Dag i Aaret 1892 bankede L. paa Hjemmets Dør. Hendes Forældre vare døde i hendes Barndom, og værgeløs stod hun i denne Verden. Intet Under, at hendes Fod gled, og hendes Klædning blev plettet. Hun fandt ikke sin Frelser paa Magdalenehjemmet, men blev et i menneskelig Forstand kært Barn af Hjemmet. Hun kom derefter i Tjeneste hos en Præst, hvor hun fik sit andet Hjem. Hun var flink og dygtig, glad og villig, og efter omtrent 1½ Aars Ophold i Præstegaarden blev hun vakt til Syndserkendelse. Men samtidig begyndte en Gaardmandssøn i Sognet at tale til hende om Kærlighed. Han var en troende ung Mand, der mente, at L. var kommen igennem den snævre Port til Fred med Gud, hvad hun dog endnu ikke var. Her ud fra viste sig mere end én Vanskelighed. Den jordiske Kærlighed forsinkede og forstyrrede til en Tid Guds Aands Arbejde paa den unge Piges Hjerte. Og den unge Mands Forældre vare ingenlunde glade ved Sønnens Tilbøjelighed og havde ønsket ham en helt anden Hustru. Faderen satte sig navnlig bestemt imod Sønnens Forlovelse. Saa maatte Frøken Esche rejse derover efter en indtrængende Anmodning, og det lykkedes hende virkelig at faa Forældrenes Modstand overvunden. Efterhaanden vandt L. ganske sine Svigerforældres Hjerter, og under Forlovelsetiden fortsatte Guds Aand sit Arbejde, saa at den unge Kvinde fandt fuld Hvile i Troen paa sin Frelser. Bryllupsdagen oprandt i Efteraaret 1900, og Frøken Esche var med; hun skulde jo smykke Bruden med Krans og Slør. Hvilken Forandring fra før til nu! Hvilken Strøm af Tak til Synderes Frelser for hans vældige Magt til at omskabe og rense Menneskehjerter! Et herligt Bryllup blev holdt i Kirken og Huset, hvor der mærkedes mange Vidnesbyrd om, hvor elskede og afholdte begge de unge vare. Et lykkeligt Samliv levede disse to kære Mennesker med hinanden i 1¼ Aar; da gav Gud dem en lille Pige, men 10 Dage derefter hensov den unge Moder i Jesu Navn. Magdalenehjemmets Forstanderinde kunde paa Grund af Svaghed ikke overvære Begravelsen, men en anden af Hjemmets Søstre var derovre og kunde bag efter fortælle, at L.s Jordefærd havde været en Højtidsdag, som man dør ikke havde kendt Mage til, at Kirken havde været smykket som til en Fest, og Kransenes Mængde stor. Kirken havde været aldeles fyldt af Slægt og Venner, og dejlige Vidnesbyrd havde lydt om vor herlige Frelser og om vort Barn baade fra de to Præster, der havde talt ved hendes Baare, og som havde kendt hende nøje, og fra andre Venner. Da hendes efterlevende

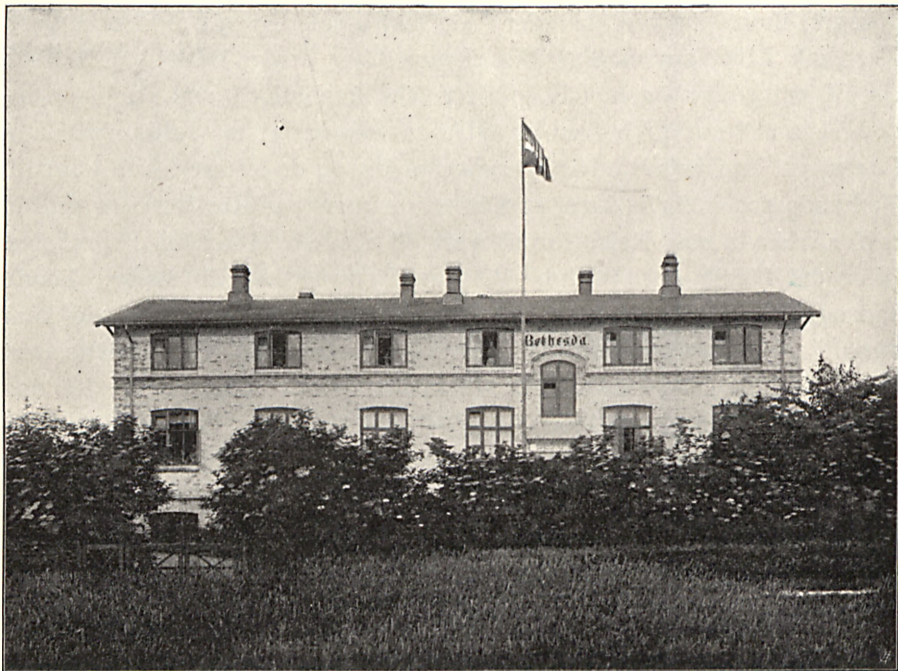
Mand senere var i København, fortalte han, hvorledes det saa ud til, at hans Hustrus Død var bleven til evig Velsignelse for hans gamle Moder, og da Frøken Esche fire Maaneder efter gæstede ham for at opfylde L.s sidste Ønske, at hun skulde bære det lille Barn, der var bleven hjemmedøbt, frem i Guds Hus, fik hun alt det skønne, som hun havde hørt om den unge Kones Liv, Død og Begravelse, stadfæstet. Ingen Svigerdatter kunde være mere elsket end L., og intet skønnere Eftermæle kunde nogen ønske sig end det, som denne unge Kvinde af Guds store Naade fik. Blandt andet blev der fortalt om, hvor kærligt hun havde modtaget alle Guds Børn i sit Hjem, og hvor venligt og sandt hun havde vidnet for de uomvendte Mennesker dør i Sognet, baade i Tale og Liv. En ung, verdslig Kone, der kom meget til de unge Folk, blev vakt hovedsagelig ved L.s Vidnesbyrd, og har, ifølge et Brev, dateret 29de April 1902 fra L.s efterlevende Mand, nu fundet Fred i Troen paa Jesus Kristus. Herligt kan Herrens Kraft fuldkommes i hans smaa Venners Skrøbelighed.

Vi komme nu til den sidste af de fire, som ere gaaede hjem til Herren. B.s Ungdom var, trods Flid og Arbejdslyst, mørk og smertelig, og hendes Klædning tilsmudset, da hun en Sommeraften i Aaret 1885 for første Gang sad i en Stue paa Magdalenehjemmet og lukkede sit forpinte Hjerte op for Forstanderinden. Efter endt Samtale kom hun i Seng paa et af de hyggelige smaa Værelser, der senere blev Vidne til saa mangan Kamp; og næste Dag begyndte hun Livet under de nye Forhold. 6 à 7 Aar senere, da B. alt længe havde færdedes i Livet som en elskelig Kvinde, kom hun en Dag barnlig og fortrolig hen til sin Plejemoder, lagde Armen om hendes Hals og sagde: „Kan De huske, hvad De sagde til mig den første Aften, jeg sad hos Dem i Deres Stue?“ Da Frøken Esche gav et benægtende Svar, sagde hun: „Da jeg havde fortalt min mørke Livshistorie, sad De først lidt ganske stille, men saa sagde De: „Du synes nok, at der er en stor Forskel paa dig og mig, men i Virkeligheden er der kun en eneste Forskel, og den bestaar deri, at Jesus har mig ved min højre Haand, men han har ikke dig. Naar han faar dig, saa er der ingen Forskel mere imellem os to“, — „og“,“ føjede hun til, „da lød det inde i mit Hjerte: han skal have mig.“ Herrens Vej med en Sjæl er imidlertid stundom langsom, og det varede ikke saa kort, inden B. fandt ind til Jesus. Det var straks fra Begyndelsen let at mærke, at hun vilde hjælpes, men hun anede ikke, hvor Vejen til Oprejsning gik. En Dag kom hun til

Forstanderinden og sagde: „Nu er jeg frelst,“ og da denne maatte sige hende, at hun bedrog sig selv, gik hun vred bort. Dog kom det snart saa klart frem, at Frøken Esche ikke havde taget fejl, at selv B. fik en Forstaaelse af, at hun ikke var bleven gjort Uret. Saa gik Tiden videre med Arbejde og Hvile, med Glæder og Sorger; og Ordet, som blev saaet „i Tide og Utide“ (2 Tim. 4, 2), fik Lov til at gøre sin langsomme Gerning. Saa bad B. en Dag igen om en Samtale med Forstanderinden og fortalte om det Liv, som hun nu mente at eje. Ved Slutningen af Samtalen sagde Frøken Esche: „Du har lært at tale Sproget, men Klangen mangler,“ og den unge Pige gik bedrøvet bort. Atter gik Livet sin vanlige Gang, men efter nogle Maaneders Forløb viste Livstegnene sig hos B., og det blev kendeligt i den daglige Omgængelse, at hun var bleven et nyt Menneske i Kristus Jesus. Saa kom Dagen, da hun rejste ud i Overgangsplads, og de Venner, hun kom til, fik hende saa inderlig kær, at flere af dem mange Aar derefter gjorde en forholdsvis lang Rejse for at være til Stede ved hendes Begravelse. Efter det første Aars Udløb fik hun Tjeneste hos en Læge. Baade han og hans Hustru bleve glade ved hende, og da Hustruen døde, kom hun til at forestaa Husholdningen. Da Pastor Villh. Beck havde lært B. at kende, sagde han engang til Frøken Esche: „Hvad er det dog for en skøn Kvinde, De har faaet der hen? hun er jo den skønneste af dem alle — ja, jeg mener naturligvis ikke hendes ydre Skikkelse.“ Og denne Udtalelse blev stadfæstet af troende Lægfolk dør paa Egnen, som bl. a. skrev til Hjemmet: „Vi elske hende, — og de Mennesker, som vi ikke kunne faa fat paa, dem kan hun faa i Tale.“ Hendes Husbond sendte hende ogsaa ofte til saadanne Patienter, der trængte til Sjælepleje, og Gud kendtes ved hendes Færd, saa at andre Syndere ved hendes Liv og Tale bleve dragne til Jesus. Efter 3 Aars Tjeneste i Lægeboligen vendte hun tilbage til Magdalenehjemmet for at hjælpe med i Arbejdet dør. I 3½ Aar var hun da en trofast Medhjælperinde, indtil hun i November 1895 blev gift med en troende Mand, der selv var en Arbejder i Herrens Vingaard. I over 6 Aar var hun til stor Velsignelse for sin Mand og for mange andre Mennesker, som søgte til hendes Hus og befandt sig vel dør. Efter mange Vidners Mund blev hun ved sin stille, bramfri Færd og sit klare Vidnesbyrd om Herren Jesus til Velsignelse for mange. Som hun efter sin Omvendelse havde levet, saaledes døde hun i Troen paa sin Frelser. Ved hendes Begra-

velse var mellem 7 og 800 Mennesker til Stede, og en Del Venner har rejst et Mindesmærke paa hendes Grav.

Uden her at ville gaa ind paa Enkeltheder skal ogsaa meddeles, at der fra vort Magdalenehjem er udgaaet Impulser og indhentet Raad med Hensyn til Arbejdet for faldne Kvinder i vore Broderlande Norge og Sverrig. I begge disse Lande er dette Arbejde begyndt mange Aar,

før det blev begyndt i Danmark, men det har ikke ret villet lykkes de fleste Steder. I Bergen har der nu i en Aarrække været et mindre Magdalenehjem, hvis Grundbestemmelser ere de samme som vore med en enkelt lille Forandring. I Stockholm har man bygget et nyt Magdalenehjem, hvortil man har laant vore Tegninger, og Arbejdet der lover godt. Vore Tegninger have ogsaa været laante til Forstanderen for det gamle Magdalenehjem i Kristiania. Fra Berlin har det store Magdalenehjems Forstanderinde besøgt vort Hjem for at hente Raad og Hjælp i samme Arbejde.

Til Slutning skulle vi fortælle lidt om en Virksomhed, som Magdalenehjemmet har overtaget i Aarhus. I Aarenes Løb har Gud i ganske enkelte Tilfælde lagt unge frugtsommelige Kvinder for Magdalenehjemmets Dør, som Hjemmet har taget sig af og givet Op- hold under den sidste Del af Svangerskabet samt staaet bi ved Anbringelsen af Barnet, efter at Fødselen var sket paa Fødselsstiftelsen i København. Dette hidrog til, at Magdalenehjemmet overtog Rednings- og Fødehjemmet Bethesda ved Aarhus, da dettes Bestyrelse ind-

trængende anmodede derom. Dette Hjem modtager nogle Maaneder før Fødselen saadanne frugtsommelige Piger, som indtil dette deres Fald kan fremlægge paalidelige Vidnesbyrd for sædelig Vandel. Efter Fødselen kan Barnets Moder blive der et Aar for selv at opamme og pleje sit Barn, i hvilken Tid hun beskæftiges med Husgerning, Syning, Vadsk og Strygning. Naar hun forlader Bethesda, kan Barnet blive der, til det er 2 Aar gammelt, saa at Moderen kan faa Tid til at finde sig en passende Beskæftigelse og om muligt derefter selv drage Om- sorg for sit Barn. Lykkes dette ikke, anbringes Barnet enten paa et Børnehjem eller hos troende Folk, som vil antage sig det som deres eget. Det er en Selvfølge, at Faderens Alimentationsbidrag altid søges tilvejebragt, og at Moderen efter Evne maa bidrage til Barnets Under-

hold, for saa vidt som dette behøves. Bethesda giver Plads til 15 Piger og 20 Børn, og en af de gamle Søstre fra Magdalenehjemmet har overtaget Husholdningen og Stillingen som Husmoder; midlertidigt bistaas hun af fire Medhjælperinder, hvoraf den ene var der, da vi overtog Hjemmet. Foranstaaende Billeder viser os Hjemmet samt nogle af dettes Børn paa Legepladsen.

Og naar nu vi, som nærmere eller fjernere har haft med Magdalenesagen at gøre i Fjerdedelen af et Aarhundrede, se tilbage over disse svundne 25 Aar, saa maa vi med taknemmelige og bevægede Hjerter udbryde med den gamle Samuel: „Hidtil har Herren hjulpet!“ Det er bleven stadfæstet i rigt Maal, hvad en gammel Kristen en Gang sagde: „Det gaar an at tro Gud!“ Ja visselig gaar det an. Brorson udtrykker det saaledes:

„Ingen haver det begrædt,
at han elskte Jesus ret;
ingen deraf Vé har funden,
at han var med ham forbunden.“

Herren er gaaet foran i de 25 Aar, har jævnet Vejen, skaffet Midler og Udveje, givet Raad i vanskelige Tilfælde, banet nye Stier og bøjet Menneskehjerter. Og Herren er gaaet bagefter, har gjort godt igen, hvad der i Uforstandighed blev gjort galt, har rettet, hvad der trængte til at rettes; — „bagfra og forfra har du omsluttet mig, og paa mig har du lagt din Haand“ (Ps. 139, 5). Derfor ville vi sige med den samme Psalms Ord (Vers 17—18): „Derfor, o Gud, hvor dyrebare for mig ere dine Tanker; hvor stor er dog deres Sum! Vilde jeg tælle dem, da bleve de flere end Sand; opvaagner jeg, saa er jeg endnu hos dig.“ Og det er vor inderlige Bøn, at vi maa blive hos Herren i de kommende Dage, thi saa skal han nok hjælpe fremdeles og frelse Sjæle ved det Arbejde, som gøres paa vort kære Magdalenehjem.

